

Tots contra tots, a grapats, a puntellons, com es pot. Una sagnia de coàguls de tomaca, de «western» d'Almeria. Una hemorràgia extraordinària.

«LA TOMATINA», UN ESTIL DE FESTA

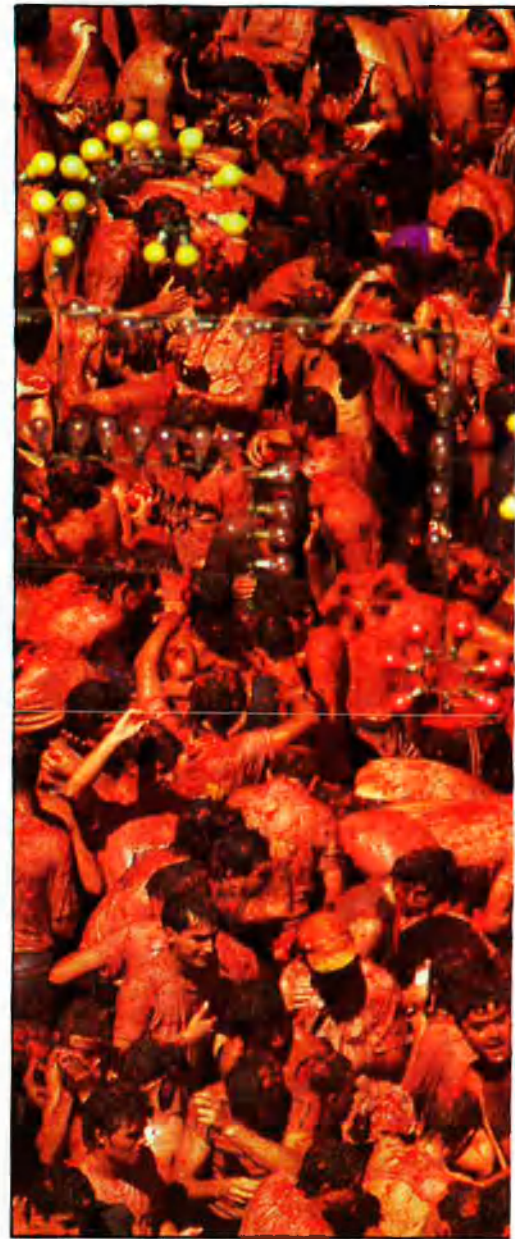
Bunyol, Tomaca Republic

Diuen que un dia, fa anys, a un llaurador de Bunyol li va caure la panera, a caramull de tomaques, a terra. I els xiquets van improvisar una guerrilla. En l'actualitat, «La tomatina», institucionalitzada, és una festa que atrau els d'ací i els d'allà.

Miquel Alberola

El cas és que la Foia de Bunyol no produeix més tomaques que les que habitualment exposa un supermercat discret en temporada alta. Però de fa uns anys, cada 24 d'agost, condimenta la seua tradició amb unes 50 tones d'aquesta varietat d'hortalissa, importades de l'Alcúdia o d'allà on la meteorologia és benèvola. L'experiència, batejada amb el nom de «La tomatina», ha transcendit l'interès local amb l'ajuda dels mitjans de comunicació massius, i no és infreqüent trobar-hi estrangeria amb ganes d'emoció forta.

Les primeres hores del matí s'inverteixen en els bars: suculentes coques amb sardina, llonganissa, cansalada i pebre. I vi i cervesa sense control. Quan l'organisme està a l'altura de la

VICENT A. JIMÉNEZ

circumstància, el veïnat, amb una indumentària que mai més no farà servir, es dona cita al carrer del Cid. Allà, des de les 10 a les 11 i, sempre, un poquet, en què s'inaugurarà la batalla, hi ha unes quantes distraccions agropequàries: un tronc considerable amb un pernil al cim i distribució d'aigua des d'una boca de reg. Amb el pernil, la joventut pot fer-se amb una certa glòria municipal. Amb l'aigua, els funcionaris de l'ajuntament pacifiquen l'epidermis enfeltrida d'alcohol del personal. Això els descansa la carn i vociferen eslògans calcats del futbol.

S'intensifica la humitat relativa. Sobretot, perquè des de les cases, a traïció, reballen poals d'aigua a la concurrència, que s'excita i reivindica la tomaca. Els participants ja estan en

situació i rebenta una carcassa que indica la declaració de guerra. Un eco humà agraeix el senyal. Ara, quatre camions travessen els sentits del carrer repartint munició. Són bolquets ataquinats de tomaques, deixant-ne caure per la part posterior i amb uns quants distribuïdors oficials que bombardegen des de dalt. La confrontació és anàrquica i enèrgica: tots contra tots, a grapat, a puntellons, com es pot, tot a una ala. Una sagnia de coàguls de tomaca, de *western* d'Almeria. Els projectils arriben al tercer pis de l'ajuntament, que ha donat asil polític als que ens hem destacat allà per contar la carnisseria vegetal. El carrer és com una ensalada humana o com un perol de *spaghetti*, roig com una tomaca.

Hi ha uns australians del Canal 9 de

televisió d'aquell continent, que, armats d'ofici, baixen a línia de foc, al front. Són metrallats pel foc travessat d'artilleria vegetariana, i pràcticament linxats. No és que no respecten ni la Creu Roja; el Pulitzer té un preu. Tros-sejades les tomaques pel combat, la tropa salta sobre els residus, els fa batuts, els liqua. Un tomaquicidi que embossa els albellons i embassa el carrer, i fa com una hemorràgia extraordinària. L'ambient s'inunda d'aroma d'aperitiu de diabètic. En aquest punt de la baralla, els contrincants tenen els cossos a la catalana i l'àcid els acartona la pell. Quan la pau retorna a Bunyol, els supervivents, que són tots, van a rentar-se al barranc. I l'aigua baixa com els rius de les plagues bíbliques, roja com una tomaca. □